به نام خدا	مدیریت آموزش و پرورش خلخال	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۲۳
آزمون درس فارسی (۳)	دبیرستان نمونه دولتی عترت	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه
پایه: دوازدهم تجربی		نام و نام خانوادگی:

ردیف	سؤالات	بارم
	الف) قلمروی زبانی: (۷ نمره)	
۱	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) قسیم جسیم نسیم وسیم ب) برانگاره ی عشق آبادش ساخته اند ج) طاق پذیر است عشق، جفت نخواهد حرف	۰/۷۵
۲	در اصطلاح عرفانی ، کمال توجه بنده به حق و یقین براین که خداوند در همه احوال عالم بر ضمیر اوست. الف) اشتیاق ب) مراقبت ج) مکاشفت د) معاملت	۰/۲۵
۳	در هر یک از موارد زیر شکل درست املای واژه‌های نادرست را بنویسید. الف) صریر ملک عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد ب) صبح، هنگام چریق آفتاب کنار «قنا حسنی» در شهر سیرجان اتراق کردیم. ج) نتوان شبح تو گفتن که تو در وهم نیایی د) ما را فراقتی است که جمشید جم نداشت ه) واصفان حلیه جمالش به تحیّر منصوب	۱/۲۵
۴	در گروه کلمات زیر چند غلط املایی وجود دارد؟ اصلاح شده آن را بنویسید. حد و حسر ، درست و ثواب، بی‌خرد و سفله، تجلی و قرب، غایت القسوای مقصود، شیر ارغند	۰/۷۵
۵	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) کان سوخته را جان شد و آواز نیامد. ب) خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد. ج) بگرای چو اژدهای گرزه.	۱
۶	در بیت «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم؟ گفت: والی از کجا در خانه خمّار نیست؟» الف) چند فعل غیراسنادی داریم؟ ب) نوع «را» را مشخص کنید.	۰/۵
۷	نوع حذف افعال را در جملات زیر نشان دهید. الف) هزار دشمن اگر بر سرند سعدی را / به دوستی که نگوید به جز حکایت دوست ب) مکر او معکوس و او سر زیر شد / روزگارش برد و روزش دیر شد	۰/۵
۸	در عبارت " شهید ساجدی که روحیه ی خود را نباخته بود احداث یک خاکریز دو جداره را تنها راه حل می دانست. الف) جمله وابسته را نشان دهید ب) در عبارت فوق چند وابسته وابسته دیده می شود؟ نام آنها را بنویسید و نمودار بکشید. ج) الگوی "نهاد + مفعول + مسند +فعل " با کدام جمله مطابقت دارد؟ نشان دهید.	۱
۹	در عبارت زیر وابسته های وابسته را بیابید و نام گذاری کنید. " این همان سفری است که هنگام مراجعه به بانک اعتبارات ایران برای من تداعی شد . زیرا آن روز سیصد تومان مجموعا تهیه کرده بودم که به تهران بیایم . "	۰/۵

www-kanoon.ir

۱۰	اجزای کدام یک از جملات زیر با بقیه متفاوت است؟ الف) آتش عشق او را چنان گرداند ب) دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها فزون آید ج) خود را ایثار عشق کند د) ممات بی‌عشق می یاب	۰/۲۵
۱۱	در بیت زیر چند ترکیب وصفی وجود دارد ؟ " ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند "	۰/۲۵
	ب) قلمروی فکری: (۵ نمره)	
۱۲	بیت‌ها و عبارات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید. ۱. چون به درخت گل برسیدم، بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت ۲. خانه‌ای کو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزنست ۳. از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمربند ۴. نی حریف هر که از یاری برید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید ۵. دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاهی دی اش نام نهادند ۶. عشق، به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید. ۷. گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بیخود شدی / گفت: ای بیهوده‌گو، حرف کم و بسیار نیست ۸. کرانه‌های فرات خط از کرانه رود تیبر میخوانند اما دنیا همیشه به یک رو نمی‌ماند	۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۱۳	مفهوم بیت «همچو نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید» را بنویسید.	۰/۵
۱۴	مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد؟ «هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای» الف) ما عبدناک حق عبادتک ب) ما عرفناک حق معرفتک	۰/۲۵
۱۵	در عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقّی و تعبیر جهان پنهان است تماشا کنید» به چه مفهومی تأکید شده است؟	۰/۲۵
۱۶	بیت «دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی / من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم» از حافظ در انتقاد از چه کسانی هست؟ چرا؟	۰/۵

www-kanoon-ir

۱۷	مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. الف) حتّی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش آیات وحی را بر لب دارد ب) من نمازم را وقتی میخوانم / که اذانش را گفته باشد سر گلدسته سرو / پی قد قامت موج	۰/۵
۱۸	توصیه شاعر در بیت زیر چیست؟ (دو مورد) «برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند»	۰/۵
۱۹	در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت» فراموشی نصیب کدام ملّت می‌شود؟	۰/۲۵
۲۰	پیام مشترک دو بیت زیر را بنویسید. الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی ب) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی	۰/۵
۲۱	در بیت «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یک چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند» مقصود از عبارت مشخص شده چیست؟	۰/۲۵
	ج) قلمرو ادبی: (۵ نمره)	
۲۲	در میان آثار زیر نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است آن دو را اصلاح کنید. (قصه شیرین و فرهاد: نظامی) ، (روایت سنگر سازان ۲: عیسی سلمانی) ، (فیه ما فیه: مولوی) ، (از پاریز تا پاریس: محمد ابراهیم باستانی) ، (تمهیدات: شهاب الدین سهروردی)	۰/۵
۲۳	جملات زیر را تکمیل کنید. «محمدتقی بهار شعر دماوندیه را در سال ..... هجری شمسی سرود و «دفتر زمانه» غزل اجتماعی است از .....»	۰/۵
۲۴	مفهوم کنایه‌ای عبارت‌های زیر را بنویسید. الف) روزی دیر شد. ب) چشم زدن	۰/۵
۲۵	به این نوع گفت‌وگو «مست و هوشیار» در اصطلاح ادبی چه می‌گویند؟	۰/۲۵
۲۶	در عبارت‌های زیر یک آرایه بارز بیابید. الف) از دست و زبان که برآید؟ ب) در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست. ج) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟	۰/۷۵
۲۷	در بیت «تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند» الف) یک واژه استعاری بیابید و مفهوم آن را بنویسید. ب) در کل بیت چه آرایه‌ای بر زیبایی آن افزوده است؟	۰/۵

www-kanoon.ir

۲۸	آرایه مشترک دو بیت زیر را بنویسید. الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد ب) عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اوّل صاحب خانه را	۰/۲۵
۲۹	عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است؟ «از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد»	۰/۵
۳۰	در عبارت " شاهین تیز بال افق ها بودم ، زنبور طفیلی شدم " وجه شبه را در جمله دوم بنویسید.	۰/۲۵
۳۱	بیت‌های زیر را تکمیل کنید. الف) از پای تا سرت همه نور خدا شود / ..... ب) ..... / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران	۱

شادی قرین راهتان_ قیوم زاده